



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Provincia Castellana.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66783](#)

PROVINCIA
CASTELLANA.



ENSETVR Castellæ Provinciae
Socijs quingentis, qui in octodecim
sunt domicilia dispartiti. Vallisoletti
in Domo Professa quattuor habitant
et triginta, In Collegio Vallisolettano
quinq[ue] et quadraginta, In Domo Professa Bur-
gensi quattuor et viginti, In Collegio Bellimarensi quat-
tuordecim, In Domo Probationis Medinensi quinq[ue]
et triginta, In Domo Probationis Villagarsiæ trigin-
ta, In Collegio Montis regalis tres et viginti, In Colle-
gio Salmanticensi quinq[ue] et septuaginta, In Abun-
lensi duo et quadraginta, In Segobiensi sex et trigin-
ta, In Ouetensi duodecim, In Compostellano septem et
viginti, In Legionensi duo et triginta, In Lucroniens
tres et triginta, In Onnatensi octo, tantundem in Pom-
peopolitano. In Societatem recepti sunt unus et vi-
ginti. Obiere sex.

DOMVS PROFESSA
Vallisolettana.

VAllisoletti concionum fructus maxime constituit.
nam præter conciones eas, quæ in templo no-
stro,

H 2 stro,

stro, & in alijs parvcijs Monasterijsq. habebantur; aliae tres haberi hoc anno cœptæ sunt: quarum una ad Senatum, altera ad fidei Inquisitores, tertia in æde vrbis maxima habita est. Has omnes conciones, insignis animorum motus, morumq. emendatio consecuta est. Qui nostro in templo sacram Eucharistia & sinaxim obiere, eorum numerus 25. millium fuit. Duo viri cum suis concubinis legitimis nuptijs coniuncti sunt. Ad religiosas familias circiter viginti se contulerunt; in ijs etiam aliquot illustri loco nati. Mendicis omnibus Quadragesimæ tempore Christiana doctrina tradita est; ijsq. nobilis cuiusdam viri liberalitate, sunt eleemosinæ distributæ. Mauri duo ad fidem conuersti sunt. Adolescentes multi ex Academia singulis mensibus confessionis & communionis causa ventitant ad nos; quorum ea pietas est, ut publicum valetudinarium frequenter inuisant, ægrotisq. ministrent, Aduentus vero & Quadragesimæ temporibus ter singulis hebdomadis sese flagris apud nos cœdant. Ioannes Emmanuel Episcopus, festo corporis Christi die, in æde sacra nostra maximo hominum confessu concionem habuit, doctrinæ pietatisq. plenissimam, cum illustri testificatione sue in nos benevolentie.

Collegium Bellimarense.

Collegium Bellimarense Domui Burgensi adnexus est. in eo propter excurrendi vicinos in pagos opportunitatem, quattuor è nostris versati habentus sunt, neque sine fructu; cum ex uno vico quingeniti ad nostras conciones audiendas interdum confluerint.

xerint. Quibus rebus adductus Archiepiscopus est, ut
nostrorum numerum amplificaret. itaque quattuor-
decim inibi Socios suis alit impensis.

COLLEGIVM VALLI
solettanum.

Neque minor fuit is fructus, qui ex litterarum studijs in Vallisolettano Collegio perceptus est. quamquam ne in proximis quidem iuuandis est ces- satum: sed hoc præcipuum Domus Professæ munus; Collegium studia proprie curat litterarum; que Deo iuuante felicissimum cursum tenuere. Humanitatis studiosi septingenti circiter numerantur; in his multi claris natalibus: qui cum ad generis splendorem, do-ctrinæ virtutisq. adiungant ornamēta; sic fit, ut nostros, ex quorum iij disciplina instructi exeunt, vniuersi colant & diligent. Theologiae scholis, alijsq. litterarijs exercitationibus tum alij, tum ex religiosis familijs nonnulli frequentes intersunt; ad quos nostri similiter vicissim accedunt. Cum Dominicanorum conuentus Vallisoletti celebraretur; habitus est à nostris Schola-sticis de eorum instituto vitæq. ratione dialogus; atq. ob eam rem vnuus eorum postea publice nobis pro con- cione gratias egit.

DOMVS PROBATIONIS
Medinensis.

Illusterrimi Cardinalis Toletani neptis, cuius ma-
ritus vita functus erat, cum diu in templo nostro
H 3 sacra-

sacramenta frequentasset; filijs ceterisq. iniuitis ac renitentibus, Carmelitarum mulierum asperrium vitæ genus complexa est. Multi à flagitiosa vita ad meliorem frugem sese receperunt; in his Sacerdos unus, qui annos sexdecim turpiter vixerat. Turcavus à Mahometo ad Christum traductus. Hospitalis pauperum domus iam pene collapsa, restituta per nostros est. Missiones multæ factæ; in his duæ nominatim Archiepiscopi Burgensis rogatus; qui & ad eam rem liberale viaticum, & varia dedit templorum ornamenta, quæ oppidis distribuerentur. Qui profecti sunt de nobis, ijsilvestria omnia offenderunt: decemq. dies in montibus ferarum plenis commorati sunt, inter agrestes homines: maxima in ijs locis rerum diuinarum ignorantia, rarissime etiam Missæ sacrificio intersunt homines. itaq. montani magnam ex nostrorum conspectu laetitiam cepere; multumq. pro breui illo tempore, de morum feritate abieciisse visi sunt.

DOMVS PROBATIONIS
Villagarsiæ.

Villagarsiæ in templo nostro, decem millia hoc anno communicarunt; qui numerus, ut in parvo illo oppido, magnus est. multis exercitiis spiritualia tradita sunt. mulier quædam cum adulterij conuicta esset, in mariti potestatem data est, ut ab eo ingularetur: verum summa nostrorum contentione perfectum est, ut maritus omnia ignosceret; vivuntq. iam magna inter se concordia. Hebdomadæ sanctæ ferijs Illustrissi-

strissimus Condestabilis, colligendi sui causa, domum nostram se recepit; eosq. dies magna cum ceterorum ædificatione in diuinis rebus posuit apud nos. Missi sunt aliquot de more in vicinos pagos, qui omnes præclaros laborum suorum fructus retulere. Duo ad duo item oppida Ducißæ de Ferias profecti sunt, in quorum oppidorum altero ipsa Ducissa habitat, voluitq. ut familia uniuersa confiteretur; in altero trecentæ amplius confessiones auditæ. In alio similiter oppido tantus animorum ardor excitatus est, ut alios mittere subsidio necesse fuerit; ac duodecim dierum spatio plus octingenti confessi sunt; quorum aliqui multos annos eo sacramento carebant. Alterius etiam oppidi confessiones omnium sunt exceptæ. In alijs præterea multis locis res Christiana bene gesta est.

SALMANTICENSE, ET
Abulense Collegium.

AD Theologiæ scholas multi conueniunt; fructusq. ingens per eam occasionem collectus est. Quadragesimæ tempore, ter singulis hebdomadis, post sacram lectionem se se Auditores in nostro templo dieruerberant. Turcavus ad Christi cultū religionemq. transit; qui postea miserabili in speciem casu, sed, ut existimare possumus, plane ipsi felici, exiguam hanc vitam cum illa perpetua commutauit. Archiepiscopus Compostellanus 4. aureorum millia nobis dedit; quibus, alijsq. præterea eleemosinis aliorum, sex milium aureorum æs alienum dissolutum est.

H 4

In

In Abulensi Collegio magna fuit hoc anno confitentium vis; confessionumque omnium summa subducta 17. nullum fuit: ex his multe generales, una etiam annorum quinquaginta, quibus rebus effectum est, ut multi multa legitimis dominis reddiderint, aut veteres iniurias deposuerint; unus præcipue inductus est, ut filij necem Deo permitteret. Archiepiscopus Tuamensis Hibernus, cum illuc iter faceret, quindecim dies apud nostros diuersatus est, omniq. humanitate tractatus. Collegij reditus annuis scutatis octoginta sunt aucti: totidem fere eleemosinis erogati.

COLLEGIVM SEGOBIENSE, & Montis regalis.

Segobiensis Episcopus in morte præ se tulit perspetuum quidem nobis antea & cognitum, numquam tamen illustrius anorem suum in nos; cum & nostros morbi tempore numquam a suo latere discedere voluerit, ac de eorum manibus sacrosanctam Eucharistiam suscepit. Is antequam Christi corpus suscepit, genibus nixus, per horæ circiter quadrantem, precatiōnem hortationemq. habuit, magno cum animi sensu. Eius mors grauis & molesta omnibus accidit, eo ipso tempore, quo se ad Episcopatum lustrandum accingebat, secumq. de nostris unum adducere cogitaret. Paullo antequam mortuus est, singulis dominicis diebus, in singulis paracelsis Confirmationis sacramentum ministrait: quoq. fructuosius ad illud sacramentum recipiendum se homines compararent; voluit, ut ab uno

de no-

de nostris de illius vi ac præparatione concio semper
præmitteretur. Concionem in eius funere, Capituli vni
uersi rogatu, habuit unus e nostris. In hoc præterea
Collegio Seminarium trium linguarum institutum est.

Ex Collegio Montis regalis variæ hoc anno sunt
factæ missiones, tum in alia finitima loca, tum vocatu
Episcopi in oppidum, in quo ipse sedet. quo in oppido
conclaves habitæ in plateis sunt, & in summo templo;
Scholæ casuum conscientiæ ad clerum explicatæ: Chri
stiana doctrina tradita; ægroti in Xenodochio, in quo
nostræ diuersabantur, omnibus rebus adiuti. Excursio
nes inde in vicina oppida factæ; ubi quinque & vi
ginti, qui odijs inter se dissidebant, ad concordiam tra
ducti sunt; multi mores emendarunt. In ipso autem
Collegio, præter conciones matutinas ac pomeridia
nas, quæ Dominicis festisq. diebus habentur, terna præ
terea singulis Quadragesimæ hebdomadis habitæ sunt.

OVETENSE, ET COMPOSTEL
lanum Collegium.

VI X dici potest quantus fructus percipiatur ex
missionibus, quæ veteri Societatis consuetudi
ne indidem fuit in vicina loca, quorum pleraque ido
neis ministris destituta sunt. id & alias superioribus
temporibus, & hoc anno maxime experti sumus. Pro
fecti enim nostri in oppida finitima, plurimorum mor
talium confessiones audierunt; simultatesq. multas sus
tulerunt. in duobus & viginti oppidis iuramenti So
dalitas instituta est. unius oppidi incolæ, cum pauper
tate

tate vehementius laborarent, Fundatricis nostrae liberalitate subleuati sunt. Collegij fundatio perfecta hoc decim anno est, villa etiam amenissima coempta: situs tantum queritur idoneus ad futuram aedificationem, cuius spem adhuc non amisimus.

Illusterrimus Archiepiscopus Compostellani Collegij Fundator, cum ad nostros Capitulumq. cohortationem habuisset; magno omnium cum dolore vita decessit. is aureorum millia sex nobis legauit; quibus Collegij fundatio ad exitum perduceretur: nos præterea cum Xenodochijs urbis, aliisque pauperibus septendecim millium aureorum instituit heredes. Missiones tres factæ insigni cum populorum utilitate: amplius tria millia Rosariorum distributa; simulq. Rosarij recitandi ratio tradita. Vir nobilis cum Parocho, quem interficere constituerat, reconciliatus est. alius similiiter cum Confessario, cui alapam inflixerat, in gratiam rediit. duo concubinas in legitimas uxores duxerunt.

COLLEGIVM LVCRONIENSE,
Legionense, & Numantinum.

Magna Lucronij Societatis opinio est; itaq. nobilitas vniuersa, atq. adeo ex vicinis oppidis magna vis hominū, consilij confessionisq. causa constituit ad nos. Episcopi omnia in nos officia constant: 400. aureos numeros annis singulis nobis erogat; multo plura daturus, si facultas suppeteret. idem disputationibus nostris non interfuit modo; verū etiam, ut suum in nos amore declararet, argumenta ponere voluit. Multæ missio-

nes

nes factæ, in quibus inimicitiae sedatae sunt quatuor; una inter duos Sacerdotes; altera inter duas nobiles matronas, quæ oppidanorum studia in duas diuersas factiones excitauerant, ac prope ad seditionem reverterat. Ciuitatis ciuiumq. liberalitas publice priuatimq. insignis fuit in nos: ex ijs vñus 500. scutata nobis dedit, quibus ære alieno, quod hisce proximis annis contractum fuit, exiuimus.

Legionensium Sociorum opera, quattuordecim cum suis inimicis in gratiam rediere. Missiones multæ factæ; auditæq. in bis viginti, triginta, & quadraginta annorum confessiones. Magistratus ad domesticos vñsus, hortosq. irrigandos, permisit, ut ex fonte publico aquam duobus canalibus deduceremus.

Episcopus Numantinus amicissimus nobis est; is festo Circumcisiorum die in templo nostro concionem habuit, cum insigni Societatis laude coniunctam. qua oratione inducti multi, qui minus æqui nobis videbantur, nunc nobis fauent maxime; ex his vir fuit primarius, qui cum antea male de Societate sentiret; omnibus studijs nunc nos complectitur. In synodo, quam hoc anno coegit Episcopus, nostrorum opera plurimū vñsus est; scholas iniunxit; certos redditus Collegio attribuit; sicutumq. Scholis exstruendis 700. aureis coemit. Fundatricū præterea aliorūq. eleemosinis, ære alieno, quod ex ædium coemptione feceramus, liberati sumus.

COLLEGIVM POMPEIOPOLITANVM.

Collegium Pompeiopolitanum recentissimum est, anno superiore institutum. eius fundationem non nulli,

nulli, tum apud Pontificem maximum, tum apud Regem Senatumq. calumniando plurimum impedierunt: omnia tamen tum Proregis auctoritate, cui Societas commendatissima est, tum ueritate ipsa planiora in dies sunt. Aedes angustas illas quidem (vix n. duodecim capiunt) optimo tamen urbis loco habemus. Concionantur nostri & in templo maximo & in alijs parœcijs. duo cum ijs reconciliati sunt, quibus necesse struebant. pacificati similiter inter se coniuges, qui diuortij caussam quærebant. veteres quoque factiones, quæ inter primarios ciues erant, sublatæ sunt, magna cum hominum admiratione & lætitia. Episcopus suam diœcessim lustraturus, unum e nostris secum eduxit; qui cum alia multa effecit, tum inimicitiam quandam discussit, quæ, nisi mature occursum esset, plurimas hominum cœdes portendebat. Prorex nullum erga Societatem officium hominis amantissimi prætermittit; crebro nos inuisit, ac sacramenta frequentat; quintaferia hebdomadæ sanctæ pauperum duodecim pedes lauit. Eius uxoris femina religiosissima templi & ægrotorum curam sibi uoluit demandari; templumq. iam eius liberalitate concinnatum est. Fundator, ut mille scutatorum annuorum vectigal nobis conficeret, septem alia scutatorum millia attribuit; neq. de sunt alij præterea pīj viri, qui eleemosinis in nos benigni sint.



PRO-